

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 842 „DĖL
AKMENĖS LAISVOSIOS EKONOMINĖS ZONOS TERITORIJOS RIBŲ NUSTATYMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 21-170) (TAIS NR. 21-18596(2))**

Nr. NV-386

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto teikime turėtų būti *objektyviai* pagrįsta, kodėl Akmenės laisvosios ekonominės zonos (toliau – LEZ) valdymo bendrovė UAB „Akmenės laisvoji ekonominė zona“, siekdama pakeisti (išplėsti) Akmenės LEZ teritorijos ribas, turėtų dovanojimo sutartimi perleisti savo nuosavybės teise valdomą žemės sklypą Lietuvos Respublikai. Nutarimo projekto teikime nurodyta, kad šios bendrovės valdyba sprendimą dėl minėtos dovanojimo sutarties sudarymo priėmė atsižvelgdama į valstybės galimybes artimiausiu metu inicijuoti žemės, reikalingos Akmenės LEZ plėtrai, paėmimo visuomenės poreikiams galimybes ir ilgus tokio proceso terminus. Šiuo atveju trūksta pagrindimo, kodėl siekiant išplėsti Akmenės LEZ teritorijos ribas, buvo svarstytos tik papildomos žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir privačios žemės dovanojimo Lietuvos Respublikai galimybės, nenurodyta, ar buvo svarstyta kitos papildomos žemės nuomos galimybė.

Vadovaujantis Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi ir Akmenės laisvosios ekonominės zonos įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, LEZ valdymo bendrovė turi teisę išsinuomoti LEZ teritorijoje esančius žemės sklypus, tačiau šiose įstatymų nuostatose nenustatyta, kad ši žemė gali būti nuomojama tik iš valstybės ar iš savivaldybės. Tikslinga pastebėti, kad ir kitos Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo nuostatos nenustato tokio ribojimo, pvz., šio įstatymo 9 straipsnio, reglamentuojančio LEZ steigimo tvarką, 1 dalyje nustatyta, jog siūlyme įsteigti LEZ turėtų būti subjekto, kuriam valstybinė žemė yra perduota patikėjimo teise ar kuriam žemė priklauso *nuosavybės teise*, pritarimas išnuomoti LEZ skiriamą teritoriją. Taip pat šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad žemės *nuosavybės* bei nuomos santykius LEZ reguliuoja Civilinis kodeksas ir Žemės įstatymas.

Be to, Nutarimo projekto teikime turėtų būti pagrįsti visi siūlomi Akmenės LEZ teritorijos ribų pakeitimai, t. y., ne tik dalyje dėl Lietuvos Respublikos nuosavybės dovanojimo sutartimi numatomo perleisti privačios žemės sklypo. Pastebėtina, kad vietoje šiuo metu Akmenės LEZ teritorijai priskirtų 5 žemės sklypų Nutarimo projektu šiai teritorijai siūloma priskirti 9 žemės

sklypus. Jei šie siūlomi pakeitimai susiję su Akmenės rajono savivaldybės nuosavybės teise valdomais žemės sklypais, turėtų būti gautas Akmenės rajono savivaldybės tarybos sutikimas, nes vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 48 straipsnio 2 dalimi, savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijas, susijusias su savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turtu, remdamasi įstatymais įgyvendina savivaldybės taryba.

2. Pažymėtina, kad net ir objektyviai pagrindus minėtos privačios žemės sklypo dovanojimo Lietuvos Respublikai sutarties sudarymo poreikį, pritartume Teisingumo ministerijos 2021 m. vasario 1 d. pateiktoje išvadoje išdėstytam siūlymui tikslinti Akmenės LEZ teritorijos ribas tik sudarius šią sutartį ir Lietuvos Respublikos nuosavybės teisę į perleistą žemės sklypą įregistravus Nekilnojamojo turto registre, nes iki šio momento numatomo Lietuvos Respublikai dovanoti privačios žemės sklypo statusas išliktų nepakitęs – tai būtų privačios žemės sklypas, kurį siūloma priskirti LEZ teritorijai.

3. Pastebėtina, kad atskiri Vyriausybės nutarimai dėl konkrečių LEZ teritorijų ribų nustatymo išdėstyti skirtingai, t. y., skiriasi šių nutarimų turinys, taip pat jų priedų (LEZ teritorijų ribų planų ir ribų posūkio taškų koordinatų žiniaraščių) turinys bei forma. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, atskirų LEZ teritorijų ribų nustatymą reglamentuojantys Vyriausybės nutarimai ir jų priedai turėtų būti dėstomi vienodai. Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, kad pavyzdžiui, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, inicijuodama Vyriausybės 2012 m. rugpjūčio 21 d. nutarimo Nr. 964 „Dėl Marijampolės laisvosios ekonominės zonos teritorijos ribų nustatymo“ pakeitimą, siūlė šį nutarimą keisti nenurodant Marijampolės LEZ teritorijai priskirtinų konkrečių *žemės sklypų ribų*, o nurodant tik Marijampolės *LEZ teritorijos žemės plotų ribas*, motyvuodama tuo, kad ateityje atitinkami žemės sklypai gali būti pertvarkyti, dėl ko pasikeistų jų ribos ir atitinkamai kiti šių žemės sklypų identifikavimo duomenys (unikalus numeriai, adresai, plotai) (žr. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje Nr. 20-16009(3)). Tačiau Nutarimo projektu nauja redakcija dėstomame Vyriausybės 2012 m. liepos 11 d. nutarime Nr. 842 „Dėl Akmenės laisvosios ekonominės zonos teritorijos ribų nustatymo“ (toliau – Nutarimo nauja redakcija) siūloma priešingai – išvardyti konkrečius Akmenės LEZ teritorijai priskirtinus žemės sklypus, nurodant šių žemės sklypų ribas. Dėl Nutarimo projektu siūlomo teisinio reguliavimo nuoseklumo trūkumo, Nutarimo projektas turėtų būti tikslinamas, kartu atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 9 straipsnio 5 dalies 5 punktu ir Akmenės laisvosios ekonominės zonos įstatymo 5 straipsniu, Vyriausybė turėtų nustatyti LEZ teritorijos, o ne joje esančių žemės sklypų, ribas.

4. Siekiant Nutarimo naujos redakcijos dėstymo nuoseklumo, joje ir jos prieduose nuosekliai turėtų būti nurodyti žemės ploto matavimo vienetai – hektarai arba kvadratiniai metrai.

5. Nutarimo naujoje redakcijoje ir jos prieduose turėtų būti vartojamos įstatymuose ir kituose teisės aktuose apibrėžtos sąvokos, pvz., vartojamos neapibrėžtos sąvokos „sklypas“, „sklypo ribų

planas“, „žemės sklypo ribų planas“ (žr. Žemės įstatymo 2 straipsnio 14 dalį, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 2 straipsnio 13 dalį).

6. Nutarimo naujos redakcijos prieduose išdėstytuose planuose turėtų būti nurodyti sutartiniai šių planų objektų žymėjimo ženklai, nes nenurodžius šių ženklų, nėra galimybės identifikuoti siūlomų nustatyti Akmenės LEZ teritorijos ribų.

Teisės grupės patarėja

Dalia Petkevičienė